

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

Republika Slovenija
DRŽAVNI SVET
mag. Mitja Bervar, mag. manag.
Šubičeva 4

1000 LJUBLJANA

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	22-06-2016
Šifra:	
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Številka: 002-1/2014/199

Datum: 16.6.2016

Zadeva: **Odgovor na pobudi in vprašanje državnega svetnika Rajka Fajta glede javnega razpisa za »RRI v verigah in mrežah vrednosti«**

Zveza: Vaš dopis št. 008-01/2016/2 z dne 14.6.2016

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je 14.6.2016 prejelo urgenco za odgovor na pobudi in vprašanje državnega svetnika Rajka Fajta glede javnega razpisa za »RRI v verigah in mrežah vrednosti«.

Ministrstvo na posamezni pobudi in vprašanje odgovarja:

1. V javnem razpisu za »RRI v verigah in mrežah vrednosti«, ki sta ga objavili Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, naj se v okviru SKLOPA 1: »Spodbujanje izvajanja raziskovalno-razvojnih programov (TRL 3-6) v točki 5 »Okvirna višina sredstev, ki so na razpolago za javni razpis«, kjer je navedeno, da predvidena višina sredstev, ki je na razpolago za javni razpis, znaša do 55.000.000,00 EUR, od tega pa po posameznih programskih območjih in po posameznih proračunskih letih:

- za proračunsko leto 2016: 16.500.000,00 EUR, od tega za Vzhodno kohezijsko regijo 5.775.000,00 EUR, za Zahodno kohezijsko regijo 10.725.000,00 EUR;
 - za proračunsko leto 2017: 170.000,00 EUR, od tega za Vzhodno kohezijsko regijo 59.500,00 EUR, za Zahodno kohezijsko regijo 110.500,00 EUR;
 - za proračunsko leto 2018: 13.122.000,00 EUR, od tega za Vzhodno kohezijsko regijo 4.592.700,00 EUR, za Zahodno kohezijsko regijo 8.529.300,00 EUR;
 - za proračunsko leto 2019: 13.750.000,00 EUR, od tega za Vzhodno kohezijsko regijo 4.812.500,00 EUR, za Zahodno kohezijsko regijo 8.937.500,00 EUR;
 - za proračunsko leto 2020: 8.020.500,00 EUR, od tega za Vzhodno kohezijsko regijo 2.807.175,00 EUR, za Zahodno kohezijsko regijo 5.213.325,00 EUR;
 - za proračunsko leto 2021: 3.437.500,00 EUR, od tega za Vzhodno kohezijsko regijo 1.203.125,00 EUR, za Zahodno kohezijsko regijo 2.234.375,00 EUR;
- pred zneski za posamezno proračunsko leto besede »Vzhodno kohezijsko regijo« zamenjajo z »Zahodno kohezijsko regijo« in besede »Zahodno kohezijsko regijo« zamenjajo z »Vzhodno kohezijsko regijo«.

Glede izpostavljene delitve sredstev med Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo je potrebno pojasniti, da se sredstva med kohezijskima regijama delijo tako na ravni celotnega Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020 kot na ravni posamezne prednostne osi. V primeru prednostne osi 1 (Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva), kamor sodi tudi predmetni javni razpis, je na razpolago 461.739.155 EUR (EU del). Navedena sredstva so razdeljena na naslednji način: 55% sredstev prednostne osi za Vzhodno kohezijsko regijo in 45 % sredstev za Zahodno kohezijsko regijo. Pri tem je potrebno poudariti, da bodo v okviru prednostne osi 1 ukrepe pripravila in izvajala tri ministrstva, in sicer Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Ministrstvo za kulturo, pri čemer vsa, skladno s svojimi pristojnostmi, zasledujejo cilje S4 vendar skozi različne oblike ukrepov. Navedeno razmerje (45/55) med kohezijskima regijama v okviru prednostne osi 1 se namreč zagotavlja do zaključka izvajanja operativnega programa in ne na ravni posameznega javnega razpisa ter ga v nobenem primeru ni moč spremeniti in/ali prilagoditi. Slednje že navaja k dejstvu, da bodo v prihodnje pripravljene in objavljeni razpisi iz iste prednostne osi 1, vendar za druge vsebine, več sredstev namenili vzhodni kohezijski regiji, tako da bodo skupna sredstva za prednostno os 1 v višini skoraj 462 mio EUR razdeljena oziroma uporabljena v skladu s zapisanim razmerjem – 45% v zahodni kohezijski regiji ter 55% v vzhodni kohezijski regiji.

Javni razpis na katerega se nanaša pobuda državnega svetnika Rajka Fajta (javni razpis za »RRI v verigah in mrežah vrednosti«) je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 6 z dne 29.1.2016. Javni razpis je razdeljen v 2 sklopa, in sicer:

- Sklop 1: »Spodbujanje izvajanja raziskovalno-razvojnih programov (TRL 3-6)«, ki ga pokriva Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ter
- Sklop 2: »Spodbude za raziskovalno-razvojne projekte (TRL 6-9)«, ki ga pokriva Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT).

V okviru prvega sklopa (MIZŠ) »Spodbujanje izvajanja raziskovalno-razvojnih programov (TRL 3-6)« je predvideno razmerje delitve sredstev na ravni javnega razpisa 65% sredstev za Zahodno in 35% sredstev Vzhodno kohezijsko regijo. Operacije ali deli operacij se bodo izvajale v Vzhodni in Zahodni kohezijski regiji. Sredstva se bodo delila na Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo v odvisnosti od tega, kje bo posamezen partner konzorcija izvajal raziskovalno-razvojne aktivnosti operacije oziroma dela operacije. Partner se mora opredeliti za eno izmed dveh kohezijskih regij, v kateri bo izvajal aktivnosti. Aktivnosti se lahko izvajajo le v regiji, kjer ima posamezen partner sedež ali poslovno enoto (predvsem v primeru, da je sedež konzorcijskega partnerja v tujini). Ministrstvo lahko spremeni razmerje po programskih območjih glede na izbrane vloge, pri čemer pa se skupna okvirna vrednost razpoložljivih sredstev za javni razpis ne spreminja. Delež sredstev za sofinanciranje upravičenih stroškov po programskih območjih se bo oblikoval glede na vloge, ki bodo uvrščene na predlog liste za sofinanciranje. Sredstva za morebitno spremembo v višini deleža po programskih območjih bo zagotovil Organ upravljanja s preračunljivo na proračunske postavke za kohezijsko politiko Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Takšen pristop je bil uporabljen zaradi zatečenega stanja, kjer je raziskovalna kapaciteta, po obsegu ne pa tudi po kvaliteti, vsaj na strani javnih institucij, na vzhodu precej manjša od tiste na zahodu. To zahteva postopnost pri krepitvi raziskovalno razvojnih naložb v Vzhodni kohezijski regiji, kar je tudi botrovalo temu, da je delež, ki je v javnem razpisu predviden za Vzhod, nekoliko nižji od tistega v Operativnem programu. Pri tem še enkrat poudarjamo, da je to razmerje v razpisu indikativno in se lahko okrepi v korist Vzhoda, če bo le dovoljšna kapaciteta in kvaliteta v okviru posredovanih programskih predlogov. Spodbuditev vseh deležnikov k povezovanju med obema regijama je sedaj ključna naloga vseh, ki se ukvarjamo s tem področjem. Takšen pristop je smiseln tudi z vidika krepitve povezav med regijama, ki pomeni boljše izkoriščanje potencialov po celotni Sloveniji. Navedeno še posebej velja v luči dejstva, da bo v drugi polovici te perspektive večji naložbeni potencial, z vidika javnih sredstev, v Vzhodni Sloveniji. Celovit paket ukrepov MIZŠ bo torej polno upošteval različne vidike razvitosti med Vzhodno in Zahodno Slovenijo, kar bo ob koncu obdobja tudi zagotovilo razmerje med regijama, kot je opredeljeno v Operativnem programu.

2. Glede na navedene pogoje je treba v točki 3 »Pogoji javnega razpisa«, kjer so podani naslednji dodatni pogoji za posamično podjetje:

»Podjetja morajo posamično izpolnjevati še naslednje pogoje:

a) dodano vrednost na zaposlenega v letih 2012, 2013 in 2014 enako ali višjo od povprečja panoge dejavnosti v Sloveniji;

b) v obdobju koledarskih let kadarkoli od vključno 2012 do vključno 2014 izkazati vlaganja v raziskave in razvoj vsaj v obsegu v vlogi na razpis zahtevanega javnega sofinanciranja za posamezno podjetje«,

ločiti podatke, ki se nanašajo na dodano vrednost na zaposlenega po panogah dejavnosti na Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo, dodatni pogoj » ...vsaj v obsegu v vlogi na razpis zahtevanega javnega sofinanciranja za posamezno podjetje« pa črtati.

Ministrstvo je pri pripravi javnega razpisa, skladno z Operativnim programom 2014-2020, uporabilo enoten pristop na nacionalni ravni, saj je le na ta način možno zagotoviti doseganje kritične mase ter izkoriščanje sinergij, ob upoštevanju izhodiščnega stanja, ki izhaja iz preteklih rezultatov vlaganj in se odraža tudi v koncentraciji raziskovalne infrastrukture, deloma (in posledično) tudi ustvarjenega znanja. Na ta način so bili določeni tudi enotni vstopni pogoji za vse nastopajoče partnerje, ne glede na kohezijsko regijo iz katere prihajajo. Vstopni pogoji za podjetja so zahtevni, saj je dodana vrednost na zaposlenega tudi eden od kazalnikov njihove uspešnosti in potenciala za preboj, kar javni razpis v svojih ciljih zasleduje. Pri pogojih za partnerstvo je MIZŠ sledilo praksi nekaterih sorodnih ukrepov pretekle perspektive, hkrati pa je upoštevalo tudi priporočila evalvacij ter mnenje deležnikov, ki niso mogli sodelovati pri tovrstnih javnih razpisih (ne glede na regijo). Za to je v aktualnem primeru omogočilo, da lahko tudi podjetja, ki sicer ne izpolnjujejo vstopnih pogojev, so pa nujna za uspešno izvedbo programov, sodelujejo v konzorciju. Pri tem pa je konzorcijskim partnerjem prepuščeno, katero podjetje je tisto, ki bo predstavljalo to zaokroženo celoto. Hkrati je treba poudariti, da gre za prvi javni razpis na področju raziskav, razvoja in inovacij iz kohezijske politike 2014-2020, ki predstavlja 55 mio EUR (sklop 1) oziroma cca 15% predvidenih finančnih sredstev prednostne osi 1, na podlagi katerega bodo izbrani najbolj kvalitetni, odlični programi konzorcijev raziskovalnih organizacij in podjetij iz obeh regij (Vzhodne in Zahodne regije) v višini do 6 mio EUR na program, pri čemer se vir sredstev zagotavlja glede na lokacijo izvajanja programa oziroma dela programa. Vstopni pogoji morajo ne glede na regijo zagotavljati ustrezno izhodiščno stanje prijaviteljev, saj gre za skupne programe s katerimi želimo s programi doseči večji, mednarodni preboj, kar je tudi v skladu s Strategijo pametne specializacije, seveda ob upoštevanju izhodiščnega stanja, ki izhaja iz preteklih rezultatov vlaganj in se odraža tudi v koncentraciji raziskovalne infrastrukture, deloma tudi ustvarjenega znanja.

Naj ob tem dodamo, da bo MIZŠ bo nekatere prihodnje ukrepe v skladu s politiko na področju raziskav in razvoja izvajal na način, da se bo v Vzhodni kohezijski regiji okrepilo raziskovalne kapacitete in povečalo njihovo konkurenčnost (npr. vlaganja v raziskovalno infrastrukturo), zato se bo večji obseg sredstev namenil tej regiji, prav tako se bo okrepilo vlaganja v raziskovalni potencial s spodbudami za zaposlitev raziskovalcev, kjer je razmerje števila raziskovalcev med Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo močno v prid slednje.

Vprašanje:

1. Ali so po tem javnem razpisu upravičeni stroški tudi stroški nabave instrumentov in nabave opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu ali ne?

Program za spodbujanje raziskav in razvoja MIZŠ na področju znanosti za obdobje 2016-2020 predvideva celoten niz ukrepov, ki jih bo ministrstvo izvajalo v naslednjih letih. Zato so v njegovem okviru navedeni vsi potencialni stroški, ki bodo upravičeni v posameznem, ne nujno vsakem, ukrepu ali javnem razpisu, ki ga bo izvajalo ministrstvo.

Tako je v konkretnem primeru treba upoštevati cilje in namene javnega razpisa, kot tudi potencialne upravičence sredstev. Pravila državnih pomoči, ki jih na tem področju postavlja UREDBA KOMISIJE (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe opredeljujejo, da so upravičeni stroški nabave instrumentov in nabave opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu (kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno

življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta). Skladno z Uredbo (EU) št. 1303/2013 in Navodili OU je tako potrebno upoštevati, da se za opremo, kupljeno iz javnih nacionalnih ali evropskih nepovratnih sredstev, ne more uveljavljati stroškov amortizacije, saj bi šlo v tem primeru za dvojno financiranje, ki ni dovoljeno. V danem primeru ne moremo pričakovati, da bi bila nova oprema uporabljala zgolj za ta projekt, moramo pa upoštevati dejstvo, da je bila oprema, ki jo uporabljajo javne raziskovalne institucije, v največji veri kupljena iz javnih virov. Ministrstvo si pri tem prizadeva, da bi bila le-ta čim bolj in v čim večji meri uporabljena.

Poudarjamo, da bodo navedeni stroški upravičeni v prihodnjih ukrepih, saj ministrstvo pripravlja ukrepe za nakup raziskovalne opreme, kjer bodo te stroški ključni za uspešno izvajanje operacij.

S spoštovanjem,

dr. Maja Makovec Brenčič
MINISTRICA